

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 35.

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacției.

Concursuri, inserțiuni și taxele de abonament se sîmit administrației tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICĂȘCĂ-ȘCOLĂȘTICĂ, LITERĂRĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECĂ.

ABONAMENTUL:
Pe un an 10 coroane.
Pe jum. an 5 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 14 franci.
Pe jum. an 7 franci.

—
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266.

Nr. 3071/1916.

Anunț școlar.

Școala diecezană de fete din Arad. Cu internat și drept de publicitate.

Se aduce la cunoștința onoratului public, că înscrierile la școala civilă de fete cu internat din Arad pentru anul școlar 1916—1917 se vor face în zilele de 19—23 august (1—5 septembrie) a. c. în localitatea școlii (strada Teleky).

Pentru acest an școlar, în vederea scumpetei tot mai mari, taxa de întreținere în internat s'a stabilit cu 850 cor. și se plătește *anticipativ* în 4 rate de câte 212 cor. și 50 fil. anume: la 1 septembrie, 1 noiembrie, 1 februarie și 1 aprilie, la Administrația casei consistoriale în persoană sau cu posta. Didactrul școlar pentru elevele interne este de 50 cor. la an și se plătește la direcțiunea școlii în 4 rate de câte 12 cor. 50 fil. și anume în 1 sept., 1 noiembrie, 1 februarie și 1 aprilie.

Pentru această taxă elevele vor primi:

1. Instrucțiunea recerută pentru clasele I—IV civile, educațiune religioasă-morală, deprindere în conversația rămână, maghiară și germană, apoi instrucție în economia de casă, deprindere în pregătirea bucatelor, croit și cusut.

2. Locuință în odăi igienice îngrijite, provăzute cu mobile necesare.

3. Vipt întreg și anume: dejun, prânz (3 pelse), ugină și cină.

4. Spălat, luminat, încălzit și tot la două săptămâni baie.

Afară de taxa de întreținere și de didactru elevele interne mai au a solvi 10 cor. ca taxă medicală (pe întregul an), pentru care taxă elevele interne vor primi, în caz de lipsă, îngrijire medicală și medicamente.

Pentru instrucția de pian se plătește lunar o taxă de 10 cor. (de 3 ori pe săptămână câte 1/2 oră), sau 18 cor. (de 3 ori la săptămână câte 1 oră întregă).

Înainte de înscriere, fiecare elevă, care vrea să fie internă, va avea să dovedească plățirea ratei prime din taxa de întreținere.

Elevele externe vor plăti didactru de 80 cor. la an, care asemenea se va solvi anticipativ, în 4 rate egale de câte 20 cor. și anume rata I la înscrierea din sept., rata a II-a la 1 noiembrie, rata a III-a în 1 februarie și rata a IV-a la 1 aprilie, deosemena la direcțiunea școlii.

Atât elevele externe, cât și celea interne vor plăti la înscriere încă următoarele taxe: 2 cor. taxă de înscriere, 12 cor. taxă pentru fondul regnicolar de penziune, 2 cor. pentru biblioteca școlară și 2 coroane pentru anuar.

Afară de taxa pentru întreținerea în internat, toate celelalte taxe se plătesc la direcțiunea școlii. Tot la direcțiunea școlii se plătește lunar și anticipativ taxa de pian.

Elevele interne, cari ar absentă din internat în decursul anului școlar din cauză de morb sau din alte cauze, fie absentarea mai lungă sau mai scurtă, vor avea să plătească întreaga taxă de întreținere, dar numai în cazul, când eleva respectivă, pe lângă toate că ar fi absentat, ar putea fi admisă după lege la examen public ori privat.

Elevele cari ar intra mai târziu în internat, vor avea să plătească întreaga taxă, care cade pe cvartalul în care vor fi primite în internat.

În clasa I civilă se primesc eleve, cari dovedesc că au absolvat cu succes cel puțin 4 clase elementare ori în lipsă de certificat școlar, vor prestă examenul de primire.

În celelalte clase se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes clasele premergătoare la vre-o școală de categoria școlii civile.

Absolventele clasei a VI-a elementare se primesc pe baza unui examen de primire în clasa corespunzătoare etății lor și rezultatului dovedit la examenul de primire. Supunerea la examenul de primire e împreună cu o taxă de 20 cor.

Elevele, cari se înmatriculează pentru primădată la școală, au să producă: extras de botez (din matricula bisericească), atestat școlar din clasa precedentă și certificat de revaccinare.

Fiecare elevă internă are să aducă cu sine: un covorel lângă pat, 2 perini cu 4 fețe, 1 plapumă cu 2 cearșafuri, 2 cearșafuri pentru pat și 2 cuverturi albe (acoperitoare de pat), 6 bucăți rufe, schimburi din fiecare și anume: 6 cămeși, 6 camizoane, 6 pantaloni, 6 părechi de ciorapi, 4 rochițe, 12 batiste, 6 ștergere, 3 serviete, toate cu monogramuri proprii, apoi tacămuri: cuțit, furculiță, lingură și linguriță, 2 pahare (unul pentru beut și altul pentru dinți), 4 carpe pentru șters lucrul, perie de cap, de dinți și de haine, piaptăn și foarfeci, 2 părechi de ghetete și 1 ploier.

Afară de acestea, fiecare elevă internă ori externă, îndată dela începerea anului școlar are să se provadă cu recerutele manuale și recvizite de învățământ și cu recvizitele de scris, de lucru de mână (și de muzică, cine voiește).

Pentru lucrul de mână și pentru alte trebuințe se va depune la mâna directoarei internatului o sumă oarecare de bani, despre cari se va purta socoteală.

Elevele la înscriere au să fie însoțite de părtinții sau îngrijitorii lor.

În privința uniformei, care va fi modestă se vor lua la vremea sa dispozițiuni, ca să fie cât de ieftin și bună.

Prelegerile se vor începe în 24 august (6 sept.) și dela acest termin elevele vor putea fi primite numai cu concesiune specială din partea Consistorului diecezan.

Arad, din ședința Consistorului gr.-or. român ca senat școlar, ținută în 30 iunie (13 iulie) 1916.

Consistorul rom. ort.
din Arad.

Părerii nevinovate.

În organismul unei corăbii centrul este cârma, în ființa omenească locul de frunte îl ocupă creerii și când aceștia prin vre-o nefericire oarecare nu mai sunt întregi, activitatea tuturor celorlalte organe se tulbură și este primejdioasă. La un popor, cârma, creerii, îi formează intelectualii. Oamenii studiați au chemarea și datorința să extirpeze incultura și viciile din popor și tot dâșii sunt chemați se premeargă acestuia prin fapte cuminiți în munca pozitivă.

Să ne punem deci întrebarea, sine ira et studio, pus-am noi cuvenitul pond pe creșterea intelectualității noastre. Am veghiat noi cu cea mai mare stricteță, că din ce materie ni-se ridică nouă învățătorii, preoții, medicii, avocații etc.? Se poate vorbi la noi de o selecțiune cuminte și severă, care să nu permită strecurarea ori și cui în stadiul superior al neamului. Elasticitatea naturii își are marginile sale non ex quovis ligno fit Mercurius, ziceau Romanii. Negligența pe terenul acesta ne-a adus multe pagube. Avem numeroase cazuri unde părinții după ce a gătat domnișoru, lumina ochilor, cu studiul, au rămas lași. Averi pe cari le-au câștigat generații întregi cu mare chin și amară abnegațiune, s'au prăpădit iaca așa, și neamul și-a sporit numărul proletarilor intelectuali cu unul. Mulți dintre intelectualii noștri, dacă ar fi rămas în satul lor, s'ar fi ales din ei niște țărani cuminiți și așezați, cari sub controla tradițiilor strămoșești ar fi dus un traiu frumos și ar fi lărgit tot mereu hotarele moșiei. Am fi avut poate atâția și atâția oameni productivi și nu umpluturi pentru haine elegante. Avem atâția oameni, cari prin jertfe nespuse de grele din partea părinților ori ale unor fondatori nobili și prin jertfirea vieții proprii s'au strecurat prin școalele medii și prin universitate, ca la urma urmelor după ce au avut diploma în buzunar, să dispună de o sdravănă poftă de mâncare, bineînțele ascunsă după vre-o câteva vorbe și maniere alese. Unde e dorul de muncă, de lumină, unde e seriozitatea și modestia după atâta amar de școală? Toată onoarea și cinstea excepțiilor, însă foarte mulți din intelectualii noștri evită muștrările de conștiință, cari s'ar naște din întrebarea, că la ce mă obligă jertfele aduse pentru creșterea mea? Astăzi cerem conștiințiozitate din partea țăranilor noștri, dar oare unde se află aceasta nobilă însușire la oamenii noștri cu carte. Proletariatul intelectual e un greumânt mare la popoarele culte, dar cu atât mai vărtos la popoarele mici și începătoare. La aceștia din urmă proletarii intelectuali nu numai că fac pagube, necontribuind la munca înaintării, ci dâșii o împedecă chiar.

E rușinos și dureros să auzi, că cei mai mulți din intelectualii noștri cu câtă ușurătate și indiferență, dacă nu chiar cu dispreț vorbesc despre problemele noastre culturale. Cât țin străinii culți la demnitatea lor și cât dau ai noștri de puțin pe ea. Cât sunt de puțin conștiinți intelectualii noștri despre rolul însemnat ce l'ar trebui să-l joace în viața poporului nostru.

Concepțiilor și idealurilor greșite despre viață se pot atribui rezervele păcătoase, cari le nutrește clasa noastră mai bună față de cariera preoțească. La celelalte confesiuni creștine găsim pe cariera preoțească tinerii din cele mai alese familii. Nici un intelectual nu-și ține de o înjosire să-și trimită copilul în seminar, deși la streini nimeni nu varsă galbini pe preoți. Se vede, că aici este respect și dragoste față de religione, se vede, că la streini, deși aceștia nu-și buciună în lume iubirea lor față de religionea strămoșească, este mai mult idealism și cultură decât la noi. Pe semne la noi s'a încuibat egoismul și cultul mamonei așa de adânc, de a pierit sămânța apostolilor. Ce urit poate fi sufletul, când se stinge din el orice avânt, orice pornire spre muncă și eroism. S'au scris multe ieremiade despre biserică noastră și se vor scrie și mai multe pe viitor, dară fără cel mai mic folos. Degeaba se jeluiesc și blastămă profeții, când un neam din motive nebinecuvântate își abandonează biserică. Vedem înainte, că se vor croi programe care de care mai pompos lucrate, se vor da circulare care de care mai severe și judicioase și totuși sârmana noastră biserică strămoșească la care avem să-i mulțumim totul, nu va da înainte, până când clerul nostru, inima bisericii, se va recruta din oameni năcăjiți ori lipsiți de vocațiune. Azi se svârcolesc încoace și încolo onoratele conferințe preoțești, preanonratele sinoade protopopești, veneratele sinoade eparhiale și măritele congrese, alegând la comisii peste comisii cu intenția de a viadecă ranele bisericii noastre și noi suntem convinși, că intențiile bune nici când nu se vor preface în trup și în sânge. Nu corporațiunile amintite sunt chemate și pot să promoveze binele bisericii, lucrul acesta sunt chemați a-l îndeplini *bărbații de specialitate*. De vom aveă unul sau doi catiheți, predicatori, apologeți, canoniști etc. bine pregătiți, aceștia vor puteă să lucre cu mult mai bine pentru progresul bisericii, decât comisiile neștiutoare un veac întreg. Oameni cu știință, oameni cu cincii talanți ne trebuesc în biserică și atunci maica biserică va străbate prin năcazurile ei de astăzi victorioasă. Cultura religioasă și cea profană, cere mijloace și cere omul întreg; preoții noștri de astăzi sunt oameni sârmani și năcăjiți, cari nici când nu vor puteă să ne deie aceea ce noi cerem. Preoții

noștri strigă cu-n glas și cu un suflet cătră noi ceilalți și zic: Dacă noi suntem slabi, veniți voi cei tari întru ajutor, dacă vorbele voastre frumoase ce ni-le tocați la urechi nu sunt minciuni, ci raze din internul vostru plin de dragoste față de biserică, atunci veniți întru ajutor. Trimiteți-vă voi familiile cele mai bune fiii pe cariera preoțească și atunci ați făcut destul. Pentru că noi suntem convinși, că atunci, când băiatul domnului deputat sinodal ori congresual va fi seminarist, atunci lucrurile au să se schimbe repede, seminariile noastre iute și degrabă au să se înalțe acolo unde le-ar fi locul, clerul nostru ar câștiga în muncă și autoritate foarte mult. Cu vorbe și cu fraze, fie acelea cât de dichisite, nu se poate salvă maica biserică, fără de înflorirea căreia în o bună dimineață avem să ne cufundăm în drojdiile popoarelor cu toată avuția și eleganța noastră.

Rusticus.

Sărbătoare înălțătoare în Zărând.

Inițiativa preoților Aurel Iancu și Cornel Papp pentru orfelinat.

Prin sistarea ziarului partidului național ni-s'a luat arma de propagandă pentru ca să putem creă cât mai măreață vatra orfanilor noștri, dar ideea pornită tainic vibrează în inimile pline de nobile sentimente pentru lupta conservării noastre naționale. Îndeosebi preoțimea noastră vrea să-și ia partea leului din aceasta luptă și nu se retrage în fața fatalei lipse de energie, caracteristica tuturor acțiunilor noastre pornite pentru emanciparea fiilor neamului nostru. Tradiționala indiferență a prins adânci rădăcini, egoismul și avariția poporului nostru pentru scopuri culturale și umanitare e proverbială, rămânând însuflețirea unor oameni plini de idealuri pentru un viitor mai fericit al acestui neam, care nu știe și nu vrea să se avânte la un nivel mai pronunțat al progresului.

În mijlocul acestor stări detestabile bate la ochiu sărbătoarea înălțătoare din Zărând, sărbătoare altcum ținută din moși-strămoși în contra grindinei, dar acum la inițiativa preoților Aurel Iancu și Cornel Papp amplificată cu parastas pentru eroii căzuți pe câmpul de luptă, cu maslu pentru eroii cari în focul groaznic apără țara și avutul nostru și pentru cei rămași acasă, ca Cel Atotputernic să trimită mângâiere celor loviți în inimile lor și putere să poată suportă ranele și durerile cumplite.

Sărbătoarea mișcătoare, după preparative bine chibzuite, s'a ținut la 1/14 iunie a. e., zi stabilită pentru rugăciuni pentru ferirea satului

și a poporului contra urgiei ce poate urmă din atmosfera plină de pericole pentru sămănător, a cărui avuție e păzită noaptea de miriardele stelelor, iar ziua e scaldată în razele soarelui, dar din carea curențele aeriene încărcate și încordate în scurte minute pot face praf și cenușă. Cu regret constatat din partea preoților, că orice apel pentru orfelinatul contemplat de cei mai buni și mai luminați fii ai neamului a rămas fără nici un rezultat, au cugetat să îmbine aceasta sărbătoare cu act de pietate pentru eroii satului, provocând poporul în duminicile și sărbătorile premergătoare să contribuie fiecare cu cât vrea și cu cât poate pentru parastas și pentru maslu, promisă fiind mai vărtos participarea mai multor preoți la serviciul divin și la sărbătoarea sătenilor.

Nerăbdători au așteptat cu mic cu mare sosirea zilei, când în număr complet au umplut biserică, iar la altar au slujit zece preoți, pontificând preotul *George Molnar* din Beliu, coleg de școală al preotului *Aurel Iancu*. Glasul duios al pontificantului, blândeța ce se revărsă din figura acestui preot, a impresionat adânc inimile oamenilor, iar când s'a cetit rugăciunea *P. S. Sale Ioan I. Papp* pentru curmarea măcelului îngrozitor adăugându-se la fiecare pasagiu: »Adă Doamne pace în lume!« — *ochiu fără lacrimi n'a rămas.*

Terminat serviciul divin s'a făcut eșirea cu litia la țarine cu participarea tuturor sătenilor și a celor veniți din satele vecine, o mulțime imensă de 3000 de oameni. În frunte crucea, școlarii cu steagurile lor, flacăii și fetele purtând praporii, urmați de treizeci de cântăreți și preoți zece îmbrăcați în pompoase ornate și în urmă marea de popor, au făcut neuitată aceasta zi.

Reîntorși la sfta biserică s'a celebrat parastasul și maslul și slujba de pace, când impresionabilele cântări mărgăritare-de lacrimi au stors din ochii tuturor. Cuvântarea despre însemnătatea sărbătorii, despre folosul rugăciunii și despre puterea ei făcută cu colectivitatea tuturor creștinilor, a ținut-o preotul *Ioan Fofiu* din Cherechiu, dând dovezi despre o capacitate pastorală escelentă, iar preotul *Aurel Iancu* a ținut să mulțumească poporului care cu mâna largă a venit să contribuie la înălțarea acestei sărbători, a cărei venit la 1010 cor. 42 fileri ei preoții o ofer pentru orfelinatul orfanilor eroilor noștri căzuți pe câmpul de războiu.

Acest finale al sărbătorii a făcut o plăcută surprindere și zelul desinteresat al preoților *Aurel Iancu* și *Cornel Papp* a potențat dragostea poporului, care a promis dărnicia pentru scopul indicat.

Noi toți câți pân' acum n'am făcut, ori n'am putut face nimic pentru vatra orfanilor noștri să

urmăm moralitatea aceasta a face mai primitori ai îndemnurilor pe credincioșii noștri și atunci falnic se va ridica căminul, care pururea va mărturisi că și acest popor al nostru a înțeles glasul vremurilor și a dat dovezi despre maturitatea unui popor mai luminat.

Preoții *George Molnar* din Beliu, *Trăian Papp* din Făgădău, *Ioan Fofiu* — Cherechiu, *Emil Popoviciu* — Sinitea, *Alexandru Tole* — Botfeiu, *Silviu Filip* — Cinteiu, *Trăian Papp* — Bocsig, *Moise Popoviciu* — Măderat, toți au alergat să contribuie la desăvârșirea unui scop nobil și măreț, dând viuă mărturie, că apostolatul nostru e bine cultivat în inimile lor și că acesta cu și fără vreme trebuie îndeplinit. *Nimic fără jertfă nu s'a realizat, nici chiar răscumpărarea neamului omenesc, decât prin suprema jertfă: moartea Mântuitorului lumii.*

Iancu Ștefănușiu
preot.

Ieromonahul Emilian.

Eră ziua Sfântului Toader prin anul 1890—92. La casa unui vrednic și foarte stimat profesor preparandial se adunase floarea inteligenței române din Arad spre a-și arăta dragostea și respectul din prilejul zilei onomastice. Veselia și buna dispoziție eră la culme. De-odată se deschide ușa salonului și urmați de învățătorul lor intrară și se postaseră în fața sărbătoritului tată trei ingerași de toată frumseța. Emil, speranța de aur a familiei, pășeste sprinten înainte și în felicitarea declamată cu multă istețime, aseamănă pe adoratul său tată cu:

»Un stejar de munte
Din vechiul Ardeal
Ce prin voința sorții
Avu să se străplănte
Jos în șesul mare
La Murăș în mal«.

Apoi continuând legenda zice:

»Ramura cea primă
Din acest stejar
Eu sunt bune tată
Una e Minerva
Alta-i Felicia
Iar Tu ești tulpina
Arborelui rar.

. . . . .
. . . . .

Și se va formă din noi
A ta mândră coroană
Cu carea Tu vei ști încunună
Ce-ți este ție mai scump
Națiunea Ta.

Visuri mari... Speranțe nobile...

După terminarea studiilor teologice, ca un prevăzător al crâncenului destin, *Emil*, speranța de aur a familiei fericite și visătoare de mari speranțe, retras în singurătatea mănăstirii, cere îndurare pentru scumpii lui adorați. Dar destinul e crâncen și neîndurător. El trebuie să vadă prăbușirea trunchiului familiar a iubitului său tată Teodor Ceontea iubit, stimat și adorat de toți, să vadă veștejirea și peirea admirabilelor surori și tânguirea fără sfârșit a mamei sale adorate. Supus ispitelor desnădăjduirii se topește sufletește și trupește. Numai datorințele față de mamă îi mai sporește forța vieții și îl îndeamnă a desvoltă activitate exemplară în afacerile mănăstirii pentru a cărei prosperare muncise alături cu singurul său protector egumenul Augustin Hamsea. Tot câștigul său îl jertfeă pentru îngrijirea scumpei sale mame, iar plusul pentru idealurile lui necunoscute de nime.

În iarna trecută destinul prin moartea egumenului Augustin Hamsea îl despoia și de cel mai iubit părinte sufleteș. Durerile sufletești îi nimicesc toate forțele trupești și boala iscată în urmarea acestora îl vestejesc cu desăvârșire. Așteptă cu resemnațiune ora mântuirii în celula călugărească din mănăstire. Numai rugămintea mamei și intervenirea energică a iubitului său învățător de odinioară îl pot determina a se supune cercetărilor medicale. Spre scopul acesta călătorise înainte cu câteva zile în capitala țării la spitalul Sfântului Ioan din Buda.

Se apropie ziua ultimă. O dispoziție sufletească fericitoare se reoglindează pe fața lui, când se vede cercetat de iubitul său învățător de odinioară însoțit de parohul locului Precuvioșia Sa părintele protosincol Ghenadie Bogoevici și un medic român al spitalului. »Ce face mama?« întreabă încreșind dureros din frunte. Aceasta se vede ai fi fost ultima durere.

E sâmbătă în 25 iunie (8 iulie). Oaspeții se depărtează cu dorul ferbinte de a-l revedea tot în asemenea dispoziție. Se apropie seara și ieromonahul Emilian adoarme pe veșje.

S'a înmormântat departe de adorații săi și de frații sfintei mănăstiri, în cimiterul gr. ort. din Buda, în ziua sfinților apostoli Petru și Pavel.

După cum suntem informați tot câștigul său, dinpreună și cu averea familiară a destinat-o pentru o fundațiune ce va purta numele adoratului său tată »Teodor Ceontea profesor preparandial«. Iar biblioteca moștenită dela iubitul său tată augmentată de el până aproape la 1000 volume o lasă institutului preparandial din Arad.

Iată visul împlinit!

Învățătorul.

Predică despre viața familiară.

Iubiți creștini!

Bunul D-zeu a întemeiat familia ca fieștecare ființă omenească să aibă un loc potrivit unde să-și desvoalte și să-și pună în praxă toate însușirile bune ale sufletului, cum sunt: frica de D-zeu, iubirea, bunătatea, grija de alții și altele. Bunul D-zeu a rânduit pe lume viața familiară, ca fieștecare om să aibă baremi un locșor pe lume, unde să fie încunjurat de simțăminte călduroase și sincere și apoi să poată face și omul ca și pasărea, care din zori până în noapte sburând în dreapta și stânga, de abea apucă să se odihnească în cuibșorul ei ascuns. Familia singură poate oferi omului odihna și recrearea de lipsă în lupta cea atât de grea a vieții. Cu cât va fi viața familiară mai curată, mai frumoasă și mai plină de duhul lui Hristos, cu atât vor fi mai sănătoși, mai harnici și mai folositori membrii ei. Iubiții mei credincioși, voi știți poate mai bine, că după muncă, cât de bine vi cade muncitorului să beie apă limpede și răcoroasă, cum se simte acesta după gustarea unei atare ape de ușurat și înnoit, de parecă din nou s'ar putea pune la muncă iarăși. Și cum s'ar supără tot muncitorul acesta, dacă cineva după ostăneala lui lungă și grea, i-ar întinde apă rea și clocită. Vedeți iubiții mei, noi toți creștini suntem și trebuie să fim muncitori, cari însătoșează după apa dulce și înviorătoare a unei vieți familiare curate și creștine. Dar cu durerea amară a grădinarului, care vede, că în iubitele lui paturi de flori au intrat burueni netrebnice, trebuie să mărturisim, că în isvorul scump al tuturor virtuților în viața familiară, încetul cu încetul intră tot mai mult apele stricacioase ale lumii acesteia. Toate bolile de care începe să pătimească viața familiară, să pot exprima prin un singur și urt cuvânt, care se chiamă *fățarie*. Tata, mama și copiii *într'un fel* să poartă în familie și *într'alt fel* se poartă în public. Mai de multe ori susț cazul, că acasă sunt mijloace și dacă nu splendide, totuși îndestulitoare, și dacă membrii din familie li-s'ar acomoda, cum ar fi și bine și cuminte, ar putea fi fericiți, dar aceștia din nefericire au obiceiul păcătos să se prezinte în public peste puterile lor. Unii oameni ca aceștia în loc ca din venitele lor să-și acopere cheltuețile de lipsă și să îngrijască cum se cade de creșterea copiilor, dincontră, de dragul lumii își asvărî modestele mijloace de traiu în vânt. Cu mare frică ne întrebăm iubiții mei, oare ce atmosferă tristă poate domni în atari familii, oare ce se va alege de copiii aceia, cari nu au învățat în casa părintească să judece cum trebuie să-și judece creștinii adevărați. Câte nefericiri

amare să nasc din o viață familiară greșită și străină de duhul blând și curat a lui Hristos. Acolo unde s'a încuibat odată temeinic fățaria în viața familiară — și deie bunul D-zeu să fie familiile acestea cât mai puține, — celelalte păcate urfite și ele ca și cel amintit, vin dela sine. Câți copii nu învață chiar dela părinți *ura, pisma, invidia și răutatea*. Ce nefericiți sunteți voi părinților și greșiți la judecată, dacă credeți, că prin exemple rele v'ați achitat de datorințele voastre impuse de D-zeu și dacă sunteți de părerea, că prin păcate scârboase puteți face scară de înălțare copiilor vostri. În loc să dedați copiii de micuți la *muncă cinstită* și la *chibzuință sănătoasă* îi purtați pe terene mlăștinoase despre cari nu poți ști când se rup sub picioare. Câți copii nu pot să-și mulțumească nefericirea chiar părinților; cari trebuiau să lucre mai mult pentru fericirea lor. S'a întâmplat odată iubiții mei, că niște sate au fost inundate și prăpădite de ape mari și după ce apele s'au retras și oamenii s'au întors iarăși la casele lor, preotul lor le-a spus cam următoarele cuvinte: Vedeți iubiții mei, au venit apele mari și au măturat toate casele voastre, lăsând în urma lor fundamentele, însă numai pe acelea cari au fost tari. Vedeți deci că fundamentele tari rezistă la toate pericolele. Fundamentul cel mai tare este însă duhul Domnului nostru Isus Hristos, căutați deci și vă rezidiți casele voastre pe acest temelie. Ce cuvinte frumoase sunt acestea și bine de așezat la mijlocul inimii iubiții mei credincioși, pentrucă e înspăimântător de mic numărul acelor familii creștine în cari duhul lui Hristos este fundamentul casei și nu păreri deșarte și păcatoase ale oamenilor. Cercetați și o să vedeți în câte familii creștine *nu se cultivă* cu toată căldura rugăciunilor cari au o așa mare putere curățitoare, în câte familii creștine nu se pune nici un pond pe *cercetarea regulată a sf. biserici*. Oare cum se vor putea înălța cu inima la D-zeu membrii unei astfel de familii, oare cum vor putea să revină la sentimente mai bune. E îngrozitor să vezi câte familii sunt dacă nu chiar contrare, indiferente față de sf. taine ale mărturisirii și ale cuminecăturii nedându-și seama, că eleganța din afară nu plătește nimic, dacă sufletul e necurat și bolnav. Duhul stricacios și anticreștinesc, care domnește în cele mai multe familii creștine ne dă explicarea destul de clară a neputințelor și nefericirilor din societate.

Iubiții mei credincioși, vă rog deci cu dinadinsul, voind binele vostru și al copiilor vostri, dacă în familiile voastre domnește cumva fățaria și celelalte păcate urfite surori bune cu ea, isgonițile cu vigoare și statornicie bărbătească de acolo și întronați în casele voastre duhul Domnului

nostru Isus Hristos. Trăiți potrivit mijloacelor voastre, munciți cu cinste și nu lăsați să străbată în inimile voastre ura, invidia și răutatea. Duceți o viață creștină așa cum vă învață maica biserică. Și eu vă asigur de aici de pe amvon, că viața voastră a urora cât este astăzi de tristă, amară, nepacinică, pe atât va fi de frumoasă și plăcută, așezată odată pe duhul lui Hristos.

Iubiții mei, înțelegeți bine, că viața aceasta este plină de furtuni și nenorociri, cari ușor pot mătură clădirile dela suprafață și dacă și fundamentul e slab perirea e totală.

Puneți-vă la inimă cuvintele apostolului Petru care zice: »Deci lăpădând toată răutatea și toată viclenia și fațaria și pismele și vorbirea de rău. Ca niște prunci de curând născuți, doriți laptele cel cuvântător și fără de viclesug, ca să creșteți prin el. Dacă într'adevăr ați gustat, că Domnul este bun« (Petru I. cap. 2. v. 1—3). *Tit.*

Nr. 2351/1916.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că petițiunile de primire în institutul nostru teologic din Arad, pe anul școlar 1916/17, au să fie înaintate scrisorului Consistor cel mult până la 2/15 august 1916, instruite cu:

1. Atestat de botez dela parohie, stradat în timpul cel mai recent.

2. Testimoniul școlar, prin care se dovedește că are pregătirea recerută prin regulamentul institutului.

3. Atestat de moralitate, dela oficiul parohial la care aparține, vidimat și de protopresbiterul tractual.

4. Atestat medical despre starea sanitară și întregitatea membrilor corporale.

5. Dacă petentul dela absolvirea școalelor medii s'ar fi dedicat altei carieri, ori a avut alta ocupațiune, atunci prin atestat dela oficiul parohial la care aparține, vidimat și de concernentul protopresbiter, are să dovedească ocupațiunea și timpul petrecut dela ultima frecvența școlară până în timpul de față.

6. Certificat dela Comisiunea de asentare, spre dovedirea, dacă cu ocaziunea asentării s'a aflat apt ori nu pentru serviciul militar.

7. Petițiunile au să fie provăzute cu timbru de una coroană, ori cu atestat de pauperitate.

8. Petenții sunt avizați a scrie corect și legibil locul ubicațiunii și posta ultimă, apoi să alătore și mărci postale recerute pentru a li-se putea trimite rezoluția în scrisoare recomandată.

Arad, la 9/22 maiu 1916.

*Consistorul gr.-or. rom.
din Arad.*

CRONICA.

Recvirarea clopotelor pentru armată. Conform ordinului ministerial Nr. 8506/1916 Prez. recvirarea clopotelor pentru scopurile armatei se va începe după 15/28 iulie a. c. Recvirarea și demontarea se va efectua în conformitate cu dispozițiunile comunicate prin circularul consistorial Nr. 1323/1916. La pondarea clopotelor ca reprezentant al aisericeii funcționează pretutindenea conducătorul oficiului parohial și întrucât în filii sau în parohiile administrate nu ar putea fi de față însuși preotul respectiv, acesta este îndatorat a îngriji de substituirea sa prin o altă persoană astfel, ca în fiecare sat și cătun, unde este biserică, să se știe persoana, care va fi îndreptățită să conlucre cu esmișii militari la recvirarea și demontarea clopotelor.

Necrolog. Frântă și zdrobită sub povara insuportabilelor încercări ale Provedinței aduc la cunoștința rudeniilor, prietiniilor și cunoșcuților încetarea din viață a scumpului și în veci neuitatului meu unic fiu *Emilian Ceontea* ieromonah al sfintei mănăstiri Hodoș-Bodrog care, Duminecă în 26 Iunie (9 Iulie) la 2 ore noaptea în spitalul nou al s-ftului Ioan din Budapesta, unde intrase cu câteva zile mai înainte pentru căutarea sănătății sdruncinate, și-a dat sufletul în mâinile Creatorului, abia fiind în etate de 33 ani. În mormântarea a avut loc în cimitirul gr.-ort. rom. din Buda, Joi la 29 Iunie (12 Iulie) 8 ore a. m. Fie-i memoria bine cuvântată! Arad, la 30 Iunie (13 Iulie) 1916. Văd. Rea Silvia Ceontea născ. Bocșan.

Concurse.

Nr. 70 F. G. 1916.

Pentru conferirea de burse din Fundațiunea Gozsdu pe anul școlar 1916/1917, la universități, facultăți, școale superioare, școale militare și școale medii, se publică următorul concurs:

1. Concurentul să documenteze cu documete originale sau autenticate de notarul public:

a) că este fiu de cetățean ungar și aparține bisericii ortodoxe-gr.-or. române, spre care scop se recere extrasul din matricula botezațiilor, provăzut cu clauzula parohului concernent, că și de prezent aparține bisericii gr.-orientale române;

b) că studiază cu succes bun la vre-un institut public de învățământ din patrie, — spre care scop stundeeții dela școalele medii să presinte atestatul despre anul școlar 1915/1916, iar cei dela facultăți și universități, indicile despre toate semestrele ascultate până acuma;

c) că averea proprie și a părinților nu e de ajuns să acopere toate cheltuiellie împreunate cu studiul, — spre care scop să producă atestat dela diregătoria politică concernentă. Atestatul să cuprindă date pozitive despre această avere și să fie subscris și de preotul locului, iar dacă n'ar fi acolo preot, ori este înrudit cu concurentul, trebuie să fie subscris de protopopol concernent.

2. Dacă concurentul a intrerupt studiile, să producă atestat oficios despre ocupațiunea și despre purtarea sa morală pe acest timp.

3. Concurantul să arate în petițiune specialitatea la care, și locul, unde voințe să continue studiile, precum și aceea dacă folosește și altă bursă.

4. Bursele pentru străinătate se acordă numai pe lângă condiția obținerii concesiunii ministeriale.

5. Petițiunea instruată cu toate documentele sus-amintite, este a se aresa Reprezentanței Fundațiunii lui Gozdu (Nagyszeben, Fleischer-gasse 45). până la 23 Iulie (5 August) a. c.

6. Toți bursierii actuali sunt poftiți, ca până la 2/15 Iulie a. c. să arate rezultatul studiilor din anul școlar 1915/1916, căci altcum li se va sista bursa, respective ajutorul cerut.

Bursierii aflați în serviciu militar sunt vizati să producă pe lângă indexul despre semestrele ascultate până acum, — și atestat de serviciu dela autoritatea militară concernentă despre timpul petrecut la armată.

7. Petițiunile defectos instruate, sau sosite după termen, nu vor fi considerate.

8. Concurantul să indice în petițiune locul și poșta ultimă, unde este ai se trimite rezoluțiunea reprezentanței.

Sibiu, 9/22 Iunie 1916.

Prezidiul reprezentanței.

Pentru îndeplinirea postului de învățător vacant la școala confesională gr.-ort. rom. din **F. Bator** (tractul Tinca:) să publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt următoarele:

1. Salariul prescriș de art. de lege XVI. 1913 din care suma de 290 cor. să solvește dela stat fiind votat sub Nr. 105.965/1911 iar restul dela parohie.

2. Pentru conferințe 20 cor. pentru scripturistică 10 coroane.

3. Cuartir corespunzător constător din 2 chili, culină și cămară.

De curățitul salei de învățământ atât în intern cât și ecstern, apoi de curățitul întregului edificiu școlar, precum și de încălzitul salei de învățământ să îngrijește comuna diseriească.

Reflecții sun poftiți a-și înainta recursesle provăzute cu documentele de lipsă, oficiului protopopesc al Tinței cu sediul în Micherechiu (Méhkerék, Bihar m.) și a se prezenta în vre-o duminică în biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința comitetului par. din F. Bator tinută la 1/14 Maiu 1916.

Petru Medesan
preot președinte

George Pogan
notar com. par.

În conțelegere cu: *Nicolae Roxin* ppop.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea a unei stațiuni învățătoresc-cantorale din **Pilul-mare** (Nagypél) com. Arad, prin aceasta se publică concurs cu termen de recurgere de **30 de zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt: 1) Salar învățătoresc-cantoral conform legii în vigoare a statului, solvit de parohie. În acest salar se compută și usufructul pământului fundational „Floarea Gurbădan“ în estenziune de 5¹³⁸¹/₁₆₀₀ jug cat. pământ arător și 1⁴⁵⁴/₁₆₀₀ jug. cat. fânaș, computate acestea în 270 cor. anual după detragerea dărilor. 2) Locuinșă corespunzătoare cu grădină de legume. 3) Pentru participare la conferințe 50 cor. 4) Pentru scripturistică 20 cor. 5) Pentru măturalul și facerea focului în școală 48 cor. 6) Pentru adusul apei de beut la școală 50 cor. 7) Pentru încălzirea salei de învățământ 16 m³ de lemne. 8) Dela

mormântări unde va participa: 2 cor. dela celea mari; 1 cor dela cele mici, și dela parastase.

Recursesle sunt a se ajustă cu: 1) carte de botez. 2) Atestat școlar despre pregătirea anterioară 2) Diplomă de învățător. 4) Atestat de apartinență. 5) Atestat de serviciu. 6) Declarație, că la 1 septembrie a. c. ce salar învățătoresc ti compete după lege. — Recursesle adresate comitetului parohial sunt a se subșterne P. O. D. Dr. Dimitrie Barbu protopop, inspector de școale în Chișineu (Kisjenő).

Reflecții au a se prezentă în vre-o Duminică ori sârbătoare spre a cântă și spre a fi cunoscuți. Conducătorii de cor vor avea preferință.

Pilul-mare, din ședința comitetului par. dela 19 mai (1 Iunie) 1916.

Ioan Goldiș
președinte.

Ioan Jurca
notar.

În conțelegere cu: *Dr. Dimitrie Barbu* protopop insp. de școale.

—□— 1—3

Pe baza ord. Veneratului Consistor orădan Nr. 671/B. 1916, prin aceasta se publică a două oară concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în org. of. „Biserica și Școala“, pentru îndeplinirea parohiei de cl. a II **Vărășeni**, din tractul Beiuș, pe lângă următoarele emolumente:

1. Pământ parohial, cu cimitere cu tot, de 18 cubule, după care, darea are să o achite preotul. 2. Câte o zi de lucru cu jugul, ori cu brațele, acolo, unde nu sunt vite de tras. 3. Stoaalele îndatinat. 4. Întregirea inferioară a dotațiunei dela stat. 5. De locuință se va îngriji cel ales.

Reflecții la acest post sunt poftiți a-și înainta recursesle, ajustate cu documentele recerute și cu atestat despre eventualul serviciu prestat și adresate comitetului parohial din Aărășeni oficiului protopopesc-biteral în Beiuș, iar în vre-o Duminică, ori sârbătoare, cu observarea ș-lui 33 din regulamentul pentru parohii, sunt poftiți a se preventă în sf. biserică din Vărășeni, spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu *Moise Popoviciu* adm. ppsc.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunei învățătoresc-cantorale dela școala gr. or. română din **Sititelec** pprezbiteratul Tinca cu termen de alegere **30 de zile** dela prima publicare pe lângă următoarea dotațiune: 1. În bani gata 600 cor. 2. Stoaale cantorale 40 cor

Reflecții la acest post recursesle lor ajustate conform regulamentului și adresate comitetului parohial să le subștearnă protopopului Nicolae Roxin în Micherechiu și să se prezenteze în biserică spre ași arăta desteritatea în cele rituale.

Dat în ședința comitetului parohial tinută la 12/25 Iunie 1916 în Sititelec.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protopop inspector școlar.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc la școala conf. a 2-a de nou înființată în comuna bisericască gr. or. rom. din **Roit**, protopopiatul Tinței, com. Bihar se eserie concurs cu termen de **30 de zile**, dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. Locuință liberă în natură în edificiul școalei cu grădină.

2. Bani 100 cor. dela comuna bisericească.
3. Intregire și adausa pela Stat conform art. de XVI. 1913 pe baza rescriptului Inaltului Ministru ilte și instrucțiune publică sub Nr. 39293—1914
4. Diurne la conferință.

5. Stoață dela mort mare 2 cor. dela mic 1 cor. dat cu învățătorului dela școala I-a.
De curățirea și încălzirea școalei se va îngriji na bisericească.

Alesul va fi obligat a instrua elevii sei din obi-
prescrie și cântările bisericești ai conduce res-
sfta biserică în dumineci și sărbători a con-
strana stângă, și a ține școala de repetiție. Vor
feriți cari ar înființa cor bisericesc pe lângă re-
rațiune deosebită.

Recursele ajustate conform regulamentului in
re, adresate comitetului parohial au a se înaintă
oficiu protopopesc în Méhkerék, având recurenții
nul concursual a se prezentă în sfta biserică, spre
arăță desteritatea în cântare și tipic.

Dat din ședința comitetului parohial gr. or. rom.
toit, la 26 iunie (9 iul.) 1916.

Iosif Nagy
ot, președinte.

Flore I. Luncan
notar.

ntelegere cu mine: *Nicolae Roxin* ppop inspector.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacantă **Ursad** cu
Pocluse și **Hodișel** pe clasa III să publică coners
rmin de **30 zile** de alegere dela prima publicare.
ficiul constă din:

1. Pământ arătoriu de 16 jughere.
2. Bir preoțesc dela fiecare numrr de casă 30 cucuruz, dela **Hodișel** $\frac{1}{2}$ măsură cucuruz de casă te 1 zi de lucru cu mânil.
3. Stolele îndatinate.
4. Intregirea dotațiunei dela stat.

De locuință să va îngriji alesul preot.

Recurenți au a-și trimitte petițele lor adresate
tetului parohial la subscrisul în Feketegyörös. a-
a-so prezenta la sf. biberică pentru a-si dovedi
ritatea în cele rituale și'n predicare.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Petru Serbu* ppop.

—□—

1—3

Pentru intregirea posturilor vacante învățătoresți
inspectoratul Belului se publică concurs cu termin
legere de **30 zile** dela prima publicare.

1. **Călăce**, salar în bani 600 cor. și intregirea stat.
2. **Chișlaca**, salar 600 cor. și intregirea dela stat.
3. **Craiova**, salar 600 cor. și intregirea dela stat.
4. **Cărăseu**, salar 600 cor. și intregirea dela stat.
5. **Coroiu**, salar 600 cor. și intregirea dela stat.
6. **Dumbrăvița de codru**, salar 600 cor. și intre-
dela stat.
7. **Giriș F.**, salar în bani și naturalii 1100 cor.
aceasta sumă e asigurată intregirea dela stat
8. **Groși-Bărzești**, salar 600 cor. intregirea sub re-
re.
9. **Mărăuș**, salar 600 cor intreg. sub rezolvare.
10. **Binș-Sâmiclăuș**, salar 600 cor. intreg. dela stat.
11. **Șiad-Rogoz**, salar 600 cor. intregirea dela stat.
12. **Suplac**, salar 600 cor. intregirea dela stat.
13. **Susag-Tâlmăciu**, salar 600 cor. intreg. dela stat.
14. **Tăpădău**, salar 600 cor. intregirea dela stat
15. **Ursad-Pocluse-Hodișel**, salar 600 cor. intre-
dela stat.

16. **Urvișu de Binș**, salar 600 cor. intreg. dela stat.
La școalele acestea sunt locuințe acomodate și
grădina de legume pentru învățători, cu stoalele can-
torali îndatinate.

Recurenții conform prescriș §. 58 din regulam.
școlar au ași înaintă suplicele adresate comitet. paro-
hiali, la subscrisul în Feketegyörös, având a-se pre-
zentă la sf. biserici din comunele la cari refleatează
pentru a-și dovedi desteritatea în tipic și în cântare.

Pentru comitetele parohiale: *Petru Serbu* protopop.

—□—

1—3

Conform aprobării Vener. Consistoriu orădan Nr.
511. B. 1916 pentru îndeplinirea parohiei vacantă
Archiș de clasa III să publică concurs cu termin de
alegere la **30 zile** dela prima publicare. Beneficiul e:

1. Pământ parohial de 10 holde catastrale.
2. Bir preoțesc dela fiecare număr de casă câte o jumătate măsură de cucuruz.
3. Stoalele îndatinate și
4. Intregirea dotațiunei dela stat.

De locuință se va îngriji alesul preot.

Doritorii de a fi aleși au ași înaintă recursele lor
adresate comitetului parohial la of. protopopesc în Fe-
ketegyörös, iar pânăla alegere, să se prezinte la sf.
biserică din Archiș spre a-și dovedi desteritatea în cele
rituale și în cuvântare.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Petru Serbu* protopop.

—□—

1—3

Pe baza aprobării Venerat. Consistoriu orădan de
sub Nr. 513. B. 1916. pentru îndeplinirea vacantei pa-
rohiei de clasa II. **Cărăsău** se publică concurs cu ter-
min de **30 zile** dela prima publicare. Dotațiunea e:

1. Pământ parohial de 5 cubele sămănătură.
2. Competință de pășunat și de pădure.
3. Un intravilan gol de 600□.
4. Bir preoțesc câte o măsură cereale dela fie-
care număr de casă.
5. Stoalele îndatinate.
7. Intregirea dotațiunei dela stat.
7. Arânda casei pentru preot o va plăti comuna
bisericească.

Reflectanții la aceasta parohie să-și trimită re-
cursele sale adresate comitetului parohial la subscrisul
în Feketegyörös, având a-se prezentă la sf. biserică
pentru a-și dovedi desteritatea în cele rituale și în
oratorie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Petru Serbu* protopop.

—□—

1—3

Pentru postul de învățător-cantor dela școala conf.
din **Miersig** se publică concurs cu termin de **30 de zile**
dela prima publicare cu următurul salar:

1. Locuință modernă cu grădină de legume.
  2. Dela parohie 700 cor. în numărar.
  3. Stoalele îndatinate.
  4. Intregirea salarului peste 724 cor. votat dela stat.
- Alesul are să paopună toate studiile obligate și să
provadă canteratul, iar în caz de lipsă și catehizarea.

Recursele regulamentare se vor înaintă pe calea
oficiului protopopesc al tractului Tinca în Méhkerék,
iar recurenții se vor prezentă în vre-o Duminică în
biserica din Miersig, spre ași arată desteritatea în cant
și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin*, protopresbiter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante **Suplac** de clasa II. amăsurat aprobării Ven. Consistor de sub Nr. 257 B. 1916 se publică concurs cu termen de alegere de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Pământ parohial de 4 $\frac{1}{2}$ cubule.
2. Competința de pășunat.
3. Bir preoțesc dela fiecare număr de casă câte o măsură de cucuruz sfărmat.
4. Stolele îndatinat.
5. Pentru aceasta parohie e asigurat maximul întregirii dotațiunii dela stat.

De locuință se va îngriji alesul preot, carele va prevedea și catehizarea școlarilor.

Recurenții la parohia aceasta, suplicele lor adresate comitet. parohial, le vor trimite la subscrisul în Feketegyörös, având a sa prezență la sf. biserică, pentru a cântă, ori celebră și predică.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu mine: *Petru Serbu* protopop.

—□—

1—3

Conform cu decisul *Ven. senat al fundațiunii Nicolae Zsiga din Oradea-mare*, se publică concurs pentru ocuparea a 2 (două) locuri vacante gratuite în internatul fundațiunii.

La acest beneficiu pot reflectă studenți români gr.-or., cari la 1 sept. n. a. c. vor fi înscriși și vor urmă ca elevi ordinari la vre-o școală din loc, spre care scop rugările — ajustate cu: 1. Estras de botez (matricula bis), provăzut cu clauzula de acum a parohului local. 2. Testimoniu școlar de pe anul 1915/16. 3. Atestat de revaccinare. 4. Atestat de paupertate vidimat și de parohul local — au a se înaintă până la 1/14 august a. c. incluzive, la subscrisul președinte — protopop tractual — în Oradea-mare.

Tot până la acest termen au a se înaintă președintelui senatului rugările — cu atestatul ultim școlar — acelor școlari români gr.-or., cari pentru anul viitor școlar ar doră să fie primiți în internatul Zsigaiian cu taxă de întreținere, care în vederea scumpetei pentru anul școlar se fixează cu 800 cor. Această taxă, cu consenzul președintelui, se poate solvi și în rate, însă are a se solvi taxa întreagă în anul școlar, fără privire la timpul petrecut în internat. Elevii interniști au a se supune disciplinei internatului și primesc pe lângă pază bună, vipt, cvartir, luminat, încălzit, scaldă și spălat.

Afară de taxa fixată, fiecare elev are a solvi taxă medicală de 10 cor. anual. Elevii au a-și aduce haine de pat, de purtat și albituri în număr corespunzător.

Oradea-mare, din șed. senatului fundațional, ținută la 16/29 iunie 1916.

Andrei Horvath m. p.
protopop, preș. senatului.

Georgiu Papp m. p.
as. cons., notar

—□—

2—3

In urma încuviințării Veneratului Consistor eparhial din Oradea-mare No. 571B1916 prin aceasta se publică concurs nou pentru îndeplinirea parohiei vacante de clasa I (primă) **B. Forău-Prisaca** din protoprezbiteratul Beiuș, cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficială „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. Casa parohială; 2. Pământ parohial arător de nouă cubule și fâneațe de trei cubule; 3. Bir preoțesc dela fiecare casă o măsură (vică) de cucuruz sfărmat; 4. Stolele îndatinat; 5. zile de lucru cu mână pe an 100 sau una coroană de zuași; 6. întregirea dotațiunii dela stat.

Alesul e îndatorat a catehiză la școala eleme fără altă remunerație.

Cei ce doresc a reflectă la aceasta parohie poștiți a-și înaintă recurses lor, ajustate cu docum de lipsă și adresate comitetului parohial din B. F. Prisaca, oficiului protopopesc gr. orientala din (Belényes) având a-se prezență în vre-o Duminec vre-o sârbătoare, cu observarea §-lui 33 din „Regimentul“ pentru parohii, la sf. biserică din B. F. Prisaca, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și

Comitetul parohial

In conțelegere cu: *Moise Popoviciu* adm. pp

—□—

In temeiul ordinului Ven. Consistor Nr. 1436, se escrie concurs pentru îndeplinirea parohiei va din **Hodoni**, protopopiatul Vinga, cu termen de 3 zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Beneficiul împreunat cu aceasta parohie est mătorul:

1. Uzufuctul sesiunii parohiale în estenziun de astăzi.

2. Birul parohial și stolele legale.

3. Uzufuctul unei case bisericesti, pentru însă alesul va aveă să răspundă cassei biseric chirie anuală de 200 cor. solvibilă în 2 rate semes

4. Eventuala întregire a dotațiunii din vis statului, pe care însă comuna bis. nu o garant

Alesul va aveă să supoarte toate dările dup neficiul său. Dările publice după casa bis. din 3 cade dinpreună cu reparaturile trebuincioase în cina parohiei.

Alesul este obligat a prevedea catehizațiun la toate școalele din localitate fără a-și formulă preziune la vre-o remunerațiune specială.

Parohia este de clasa I. și deci dela reflectă se pretinde cvalificațiunea prescrișă și normată p atari parohii în concluzul Ven. Sinod eparhial 84/1910 II. 1.

Recursesle ajustate cu documentele recerut original, (estras de botez, atestat de apartinență, moniu de pe cl. VIII. și de maturitate, absolutoriu logic și test. de cvalificație preoțescă, atestat de ralitate și eventuale atestate de serviciu) adresate mitetului par. din Hodoni au să fie înaintate P. Oficiu protopopesc al tractului Vinga cu sediul în mișoara (Temesvár-Gyárvaros). Recursesle înaintate espirarea termenului concursual nu se vor luă în siderare. Reflectanții vor aveă să se prezinte în t. nul concursual — cu observarea §-lui 33 din Regimentul p. parohii — în biserică din Hodoni spre arată desteritatea în cântare, tipic și oratorie.

Dat. în ședința com. par. gr. ort. din Hodon nută la 31 maiu (13 iunie) 1916.

Comitetul parohial

In conțelegere cu: *Ioan Oprea* adm. ppbiteral

—□—

Pentru îndeplinirea postului de învățător va la școala confesionată ort. română, din **Ianova** (Tejenő) se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia: „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. În bani gata 1000 cor.

2. Locuință corăspunzătoare cu $\frac{1}{2}$ intravil. și $\frac{1}{2}$ extravilan pentru cari alesul e dator a suportă suși darea.

3. Spese de conferință 20 cor.

4. Scripuristică 10 cor.

5. Dela înmormântări 1 cor., iar dela alte funcții cantonale la cari va fi poftit în afară de biserică stola obicinuită. Alesul va avea să provadă cantoratu în biserică fără altă remunerațiune. Cei ce știu conduce corul vor fi preferiți.

Ajutorul de stat pentru întregirea salariului conform art. de lege XVI: 913 s'a încuviințat sub Nrul 97 316 ministerial. Recursele ajustate cu: a) estras de botez din matricula bisericească; b) Diploma de învățător; c) certificat de apartinență; d) declarație relativă la obligamentul militar; și e) eventuale atestate de serviciu sunt a se înainta P. O. Oficiu protopresbiteral gr. ort. rom. Timișoara în (Temesvár Gyárvaros), iară reflectanții vor avea a se prezenta în vre-o duminică ori sărbătoare în sfânta biserică din Ianova (Temesjenő) pentru a-și arăta desteritatea în cant tipic.

Dat în ședința comitetului parohial ort. rom. la 7/20 iunie 1915.

Tanasie Chida
prezident. com. par.

Melentie Șora
notar al com. par.

În conțelegere cu: *Ioan Oprea* adm. protopopesc.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala noastră confesională ort. română din **Suiugd** (Szúnyogd), se publică concurs, cu termen de **30 zile**, dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. Cărtir liber cu grădina de legume; 2. Pământ 13 iug. parte arător parte fânaț valorat la 200 cor.; 3. Dela 100 Nre de casă à 2 cor. = 200 cor.; 4. Dela 100 Nre de casă câte una vică de bucate ori prețul. 5. Stolele îndatinat. 6. Întregirea dela stat. Alesul poate răscumpără naturalele dela parohie cu 600 cor.

Alesul va solvi darea după pământ. Curățirea și încălzirea salei de învățământ cade în sarcina parohiei. Pentru conferință taxa staverită.

Alesul este îndatorat a conduce strana, să instrueze școlarii în cântările bisericești, să-i conducă în dumineci și sărbători la sf. biserică, să provadă cantoratul în și afară de biserică.

Reflectanții sunt poftiți a-și înainta rugările ajustate cu documentele de lipsă, în termenul regulamentar la M. On. Of. protopopesc din Oradea-mare, având a se prezenta și la sf. biserică din loc spre a se arăta poporului.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Andrei Horvath* protopresbiteral Orășii-mari.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant dela școala confesională gr.-or. rom. din **Fiscut** (Temesfűskút) tractul Lipovei în nex cu ordinul Ven. Consistor de sub Nr. 296/1916 se publică de nou concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. În bani gata 1060 cor.
2. Cortel liber în edificiul școalei, cu grăbină de 200 stânjini².

3. Spese de conferință în senzul concluzului Ven. Sinod eparhial 91/1914.

4. Pentru scripturistică 10 cor.

5. Dela înmormântări unde va fi poftit 80 fileri.

6. Întregirea salariului se va cere dela stat, carea este asigurată prin rezoluțiunea Ex. Sale Dlui ministru cu Nr. 94987/1913.

De încălzirea și curățirea internă a locuinței învățătoresci se va îngriji învățătorul, iar de curățirea externă și de a salei de învățământ comuna bisericească“.

Alesul învățător este îndatorat, să conducă strana, să conducă și supravegheze școlarii la sf. biserică în dumineci și sărbători și alte funcțiuni liturgice fără altă remunerațiune.

Reflectanții sunt poftiți să-și înainteze recursele lor adresate comitetului parohial din Fiscut (Temesfűskút) pe calea Prea Onor. Oficiu protopopesc a Lipovei (Lippa) ajustându-le cu următoarele documente originale:

a) Extras de botez din matricula bis. și de naștere din matricula civilă, b) diplomă de învățător, c) atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány) dela antistia comunei natale, d) declarație privitor la serviciul militar, încât este asentat și a făcut anul de voluntar, ori nu, — având a se prezenta sub durata concursului în vre-o duminică ori sărbătoare în sf. biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat în ședința comitetului parohial gr.-or. rom. din Fiscut, ținut la 1/14 septembrie 1914.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu *Fabriciu Manuilă* ppresb. insp. școl.

—□—

3—3

În temeiul ord. Ven. Consistor de sub Nr. 4941/915 pentru îndeplinirea postului de capelan temporal pe lângă bolnavul preot Panteleimon Ardelean din **Dubești**, tractul Belinț, se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“, socotit dela datul de față.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Două din trei părți a sesiei parohiale.
2. Jumătate din venitele stolare legale și
3. Jumătate din birul parohial legal.

Reflectanții, cari trebuie să aibă cvalificație pentru parohii de clasa I., sunt poftiți a-și așterne petițiile concursuale comitetului parohial din Dubești, în termenul concursual, pe calea oficiului protopresbiteral din Belinț (Belencze, Temes-megy), instruate conform normelor în vigoare provăzut și cu atestat despre eventualul serviciu prestat ca preot ori învățător și a se prezenta pe lângă observarea strictă a §-lui 33 din Reg. pentru parohii, într'o Duminică sau într'o sărbătoare în s. biserică din Dubești, spre a-și arăta desteritatea în cântare și în tipic, eventual în oratorie și în săvârșirea serviciului divin.

În lipsă de reflectanți cu cvalificațiune de clasa primă, se vor admite și recurenți cu cvalificațiune de clasa II-a, iar în lipsa acestora și cei cu cvalificațiune de clasa III-a.

Alesul e dator să plătească dările și ecvivalentul după pământul ce-l beneficiază și să catehizeze la școala de acolo fără altă remunerație.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gherasim Sêrb* protopresbiter.

—□—

3—3 gr.